

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZLATÉ

2023 - 2030

Na príprave Programu rozvoja obce Zlaté (2023 - 2030) sa spolupodieľali s použitím podkladov a údajov poskytnutých obcou:

- Adriana Popjaková – starostka obce
- Poslanci Obecného zastupiteľstva v Zlatom

Obec Zlaté

Okres: Bardejov
VÚC: Prešovský samosprávny kraj
Región: Šariš

Rozloha: 14,34 km² (1 434 ha)
Nadmorská výška: 380 m. n. m.
Obyvateľstvo: 764
Hustota: 53,35 obyv./km²

Adresa:

Obecný úrad
Zlaté 17
086 01 Rokytov

Telefón: 054/ 472 45 07

E-mail:

obeczlate@gmail.com
ocuzlate@centrum.sk

Starostka:

Adriana Popjaková

Obecné zastupiteľstvo:

Benka – Goč Miroslav, Ing.
Benka Vladimír
Hrivňák Marek
Pangrácová – Piterová Marcela
Rybár Ľuboš, Ing.
Benka – Rybárová Anna , Bc.
Vaják Jozef , Mgr.

1.	ÚVOD	4
1.1.	Postup spracovania PR	5
2.	ANALYTICKÁ ČASŤ	6
2.1.	Sociálno - ekonomické východiská	6
2.1.1.	Základné geografické a historické údaje	6
2.1.2.	Štruktúra obyvateľstva	6
2.1.3.	Bytová a iná výstavba	9
2.1.4.	Trh práce	10
2.1.5.	Štruktúra podnikateľských subjektov	11
2.1.6.	Dopravná a technická vybavenosť obce	12
2.1.7.	Energetické siete	13
2.1.8.	Telekomunikačná a informačná infraštruktúra	14
2.1.9.	Sociálna infraštruktúra	15
2.1.10.	Cestovný ruch	17
2.2.	Analýza realizovaných opatrení	18
2.3.	SWOT analýza	20
2.3.1.	Technická infraštruktúra	21
2.3.2.	Životné prostredie	22
2.3.3.	Hospodársky a územný rozvoj	24
2.3.4.	Kultúra a šport	25
2.3.5.	Sociálny rozvoj a ľudské zdroje	26
2.3.6.	Cestovný ruch a spolupráca	27
2.4.	Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja	28
3.	STRATEGICKÁ ČASŤ	31
3.1.	Strategická vízia	31
3.1.1.	Hlavné ciele rozvoja obce Zlaté	31
3.1.2.	Špecifické ciele:	31
4.	IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ	33
4.1.	Opatrenia a aktivity	33
4.1.1.	Technická infraštruktúra	33
4.1.2.	Životné prostredie	35
4.1.3.	Hospodársky a územný rozvoj	37
4.1.4.	Kultúra a šport	39
4.1.5.	Sociálny rozvoj a ľudské zdroje	40
4.1.6.	Cestovný ruch a spolupráca	41
4.2.	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	43
5.	FINANČNÉ ZABEZPEČENIE	45
5.1.	Monitorovanie a hodnotenie	45
6.	ZÁVER	47

1. ÚVOD

Program rozvoja (PR) obce Zlaté s výhľadom do roku 2030 je základným programovým a výkonným dokumentom spracovaným na lokálnej a čiastočne i regionálnej úrovni. Zohráva kľúčovú úlohu pri plánovaní rozvoja obce a pri využívaní štrukturálnych fondov EÚ pre svoj sociálno – hospodársky rozvoj. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Je strednodobým programovým dokumentom realizačnej fázy na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce s dôrazom na ekonomickú a sociálnu oblasť, spracovaný na základe zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

Program rozvoja obce Zlaté podporuje regionálny rozvoj na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu a ekonomickú sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie a stimuláciu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý na základe pravidelného ročného monitorovania bude priebežne aktualizovaný a dopĺňaný.

Na vypracovaní tohto dokumentu participovali zainteresované subjekty obce, pričom dôležitú úlohu zohral aj záujem občanov. Tí boli zapojení hlavne do prezentovania svojich návrhov a konkrétnych myšlienok pre ďalší rozvoj a smerovanie obce. Mali možnosť vyjadriť svoju ne/spokojnosť s doposiaľ realizovanými aktivitami, ako aj načrtnúť ich predstavy do budúcnosti.

Vypracovaním tohto dokumentu splní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky EÚ- princíp programovania, ktorý hovorí, že podpora zo zdrojov EÚ sa viaže na vypracovanie programových dokumentov. Programovým dokumentom na úrovni obce je program rozvoja obce. Možnosť získať verejné zdroje z rozpočtu EÚ a národného rozpočtu SR je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov do podoby dokumentu Programu rozvoja obce umožní obci zorientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok sprevádzajúcich získanie týchto zdrojov.

1.1. Postup spracovania PR

Dôvodom pre aktualizáciu programu rozvoja je potreba komplexného strategického rozvojového dokumentu, ktorý by pokrýval i aspekty sociálneho, ekonomického, kultúrneho a inštitucionálneho rozvoja, ktoré v územnom pláne nie sú riešené. Preto sa pre obdobie nasledujúcich 8 rokov, t. j. s platnosťou do roku 2030 vypracúva komplexný plánovací dokument spĺňajúci aktuálne kritéria strategického plánu pre úroveň miestnej samosprávy, ktorým je Program rozvoja obce. Program rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

Analyticko-strategická časť obsahuje najmä:

- súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,
- hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,
- analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,
- určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,
- analýzu finančných potrieb a možností financovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Implementačná a finančná časť obsahuje najmä:

- zoznam opatrení a aktivít pre zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce

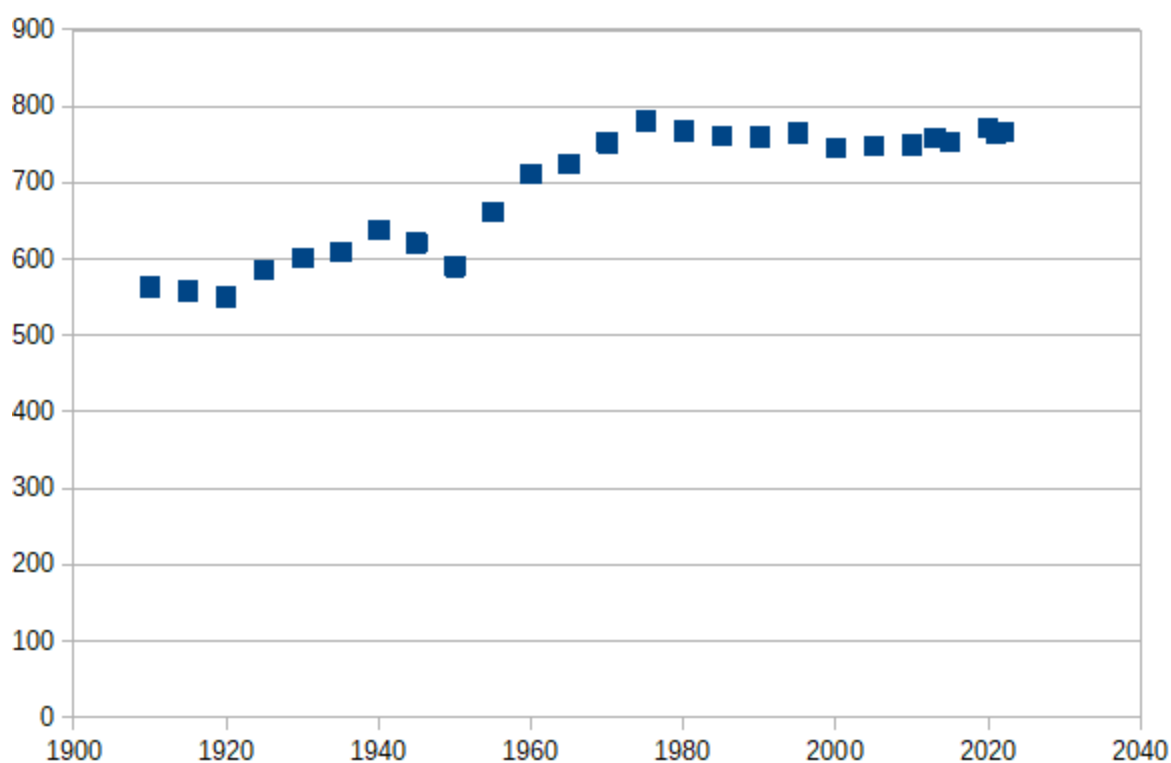
2. ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1. Sociálno - ekonomické východiská

2.1.1. Základné geografické a historické údaje

2.1.2. Štruktúra obyvateľstva

Elementárnym ukazovateľom demografického potenciálu obce Zlaté je počet obyvateľov. Podľa štatistických ukazovateľov za posledných 95 rokov, až do roku 1975 počet obyvateľov rástol (pokles nastal iba v 50. rokoch 20. storočia, čo zapríčinili hlavne vojnové udalosti a vysťahovalectvo z obce). V nasledujúcom období 2001-2011 nastal mierny nárast na hodnoty v rozmedzí 735-763. Počas posledných 10 rokov 2011-2021 počet obyvateľstva sa výrazne nezmenil a zaznamenané boli hodnoty v rozmedzí počtu obyvateľov 763- 764 (viď graf č.1). K 31.12.2021 žilo v obci Zlaté 764 obyvateľov.

Graf

č. 1 Vývoj počtu obyvateľov 1910 - 2021 (zdroj : OcÚ Zlaté, SODB 2021)

Dynamika obyvateľstva

Na rast počtu obyvateľov za posledné desaťročie (2012-2022) vplýval najmä prirodzený pohyb, ktorý predstavoval prírastok 7 obyvateľov. Z hľadiska mechanického pohybu zaznamenal počet obyvateľov obce prírastok 13 ľudí.

Štruktúra obyvateľstva

podľa veku a pohlavia

V štruktúre obyvateľstva podľa pohlavia len o málo prevládajú ženy s počtom 386 čo je 50,52 % (2021) z celkového počtu obyvateľov. Mužov bolo 378 čo je 49,47 % z celkového počtu obyvateľstva v obci.

Z hľadiska vekovej štruktúry patrí obyvateľstvo k regresívnemu typu populácie. Vývoj v obci sa nevymyká celoslovenským trendom, pre ktoré je charakteristická nedostatočná reprodukcia.

Vekovú štruktúru tvoria 0 – 14 – roční v počte 106 , 15 – 64 roční v počte 542 , 65 a viac roční v počte 116.

Priemerný vek obyvateľstva je 40,55 rokov.

podľa rodinného stavu

Pre obyvateľstvo obce Zlaté je z pohľadu rodinného stavu charakteristický model úplnej rodiny s veľkou súdržnosťou medzi jej členmi. Poukazuje na to aj rozvodovosť, ktorá ešte stále nie je veľmi prijímaná zo strany ľudí. Za sledované desaťročie zaznamenali v obci 16 rozvodov. Naopak sobášnosť má relatívne vyrovnanú krivku a celkovo sa v obci uskutočnilo 61 sobášov za 10 rokov.

K 31.12.2021 bolo v obci slobodných v počte 311, ženatý,vydatá 388 , rozvedení v počte 16 a počet ovdovených 49 .

podľa vzdelania

Sociálne postavenie obyvateľov sa odvíja predovšetkým od vzdelania.

Vzdelanostnú štruktúru obyvateľov obce tvoria obyvatelia so základným vzdelaním v počte 120, so stredoškolským vzdelaním je v obci 461 obyvateľov. Vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov má obec v počte 102. Priaznivo môže vyznieť aj fakt, že obyvatelia bez školského vzdelania podľa SODB 2021 v obci nie sú, čo však nemusí byť úplne vierohodné, keďže informácie zo sčítania sú značne subjektívne.

Podľa štatistiky SODB 2021 je v obci 399 ekonomicky aktívnych ľudí.

podľa národnosti, jazyka a vierovyznania

Národnostná štruktúra obyvateľstva je výrazne homogénna. Až takmer 99 %-ný podiel tvoria Slováci. Z ostatných národností sa tu vyskytuje rusínska (0,54%), ukrajinská (0,27%) a jeden občan je českej národnosti. Vzhľadom na okolité obce je Zlaté odlišné absenciou občanov rómskej národnosti. Štruktúra obyvateľstva podľa jazyka zodpovedá národnostnej štruktúre, aj keď je potrebné povedať, že takmer všetci obyvatelia obce používajú šarišský dialekt.

Podľa náboženského vyznania dominuje v obci obyvateľstvo evanjelického augsburského vierovyznania s počtom 512 tvorí 67 % s celkového počtu obyvateľov. Druhou najpočetnejšou skupinou sú rímsko-katolíci s počtom 180 veriacich, ktorých podiel predstavuje 23,5 % s celkového počtu obyvateľstva. Menšie zastúpenie majú grécko-katolícki veriaci v počte 27 čo je 3,53%.

2.1.3. Bytová a iná výstavba

K 31.12.2021 bolo v obci Zlaté evidovaných 206 stavieb, z toho 202 obytných domov pričom 12 z nich bolo neobývaných. Ostatné stavby boli využívané na iné účely. V obci je pomerne čulá domová a bytová výstavba. K 31.12.2021 bolo rozostavaných 8 novostavieb a 1 rodinný dom podliehal prestavbe so vznikom novej bytovej jednotky.

Ukazovatele vybavenosti a úrovne bývania sme hodnotili z vybraných ukazovateľov zo SĽDB z roku 2021. Na jeden byt pripadalo v tomto období 3,7 obyvateľa, čo je v porovnaní so Slovenskom o približne 1 osobu menej. Priemerný počet m² obytnej plochy na 1 osobu predstavuje zhruba o 2 m² menej ako je priemer Slovenska, teda 15,7 m². Na druhej strane v obci prevláda bývanie v 5 a viac izbových bytoch, kým v slovenskom priemere dominujú najmä 3 izbové byty.

Tabuľka č.2 : Trvale obývané byty podľa veľkosti v obci Zlaté Zdroj: SODB 2021

Veľkosť trvale obývaného bytu (izby)	1	2	3	4	5+
Percentuálny podiel z celkového počtu bytov	1,2	10,8	19,8	24,6	43,7

Na základe tohto ukazovateľa môžeme konštatovať, že obyvatelia obce bývajú vo veľkých rodinných domoch, ktoré im poskytujú dostatočný priestor pre kvalitné bývanie. Priemerný vek domu predstavuje 33 rokov. Z hľadiska použitého materiálu na výstavbu dominuje kváder a tehla (89%), 3 % domov je z dreva.

Za posledných 10 rokov bolo v obci postavených 22 nových domov, 1 bol prestavaný so vznikom novej bytovej jednotky. Napriek tomuto pozitívnemu ukazovateľu je nevyhnutné v obci vytvoriť podmienky trhu so stavebnými pozemkami, čo predpokladá vytvorenie väčšej ponuky stavebných pozemkov.

2.1.4. Trh práce

Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov podľa SODB 2021 predstavoval 52,23 %, pričom 79,26 % z nich odchádzalo do zamestnania mimo obec. Ekonomická štruktúra podľa zamestnanosti v jednotlivých odvetviach národného hospodárstva poskytuje predstavu o prepojení obyvateľstva s miestnou ekonomikou. Muži sú zamestnaní najmä v stavebníctve, pričom väčšina z nich odchádza za prácou mimo obec alebo okres Bardejov, či často až mimo Slovenska. Najviac žien je zamestnaných v priemysle, pričom hlavný podiel predstavuje výroba textílií a odevov a tiež spracúvanie kože a výroba kožených výrobkov, ktoré majú v Bardejove dlhodobú tradíciu.

Ekonomická aktivita obyvateľov podľa jednotlivých sektoroch národného hospodárstva je v porovnaní so slovenským priemerom odlišná. V Zlatoch je vyšší podiel ekonomicky aktívnych v primárnom a sekundárnom sektore na úkor terciárneho. Na tomto ukazovateli sa odzrkadľuje okrem iného aj sieť školských zariadení v okresnom meste. Výrazný podiel mali a majú stredné odborné školy ekonomiky, hotelierstva a služieb, strojárenského, elektrotechnického a iného zamerania, ktoré sú ešte stále žiadané a školia absolventov pre primárny a sekundárny sektor.

Dôležitým ukazovateľom je dochádzka obyvateľstva za prácou. Až 80,68 % všetkých ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádza za prácou. Z celkového počtu do okresného mesta odchádza 56% obyvateľov.

Z hľadiska priemernej mesačnej mzdy zamestnancov v podnikoch nad 20 zamestnancov sú obyvatelia obce a okresu Bardejov značne podhodnotený. Ich priemerná mesačná mzda je až o 30 % nižšia ako je celoslovenský priemer a až o polovicu nižšia ako v Bratislavskom kraji.

Nezamestnanosť

Fenomén nezamestnanosti sa negatívne premieta do života spoločnosti. Nie je to len nedostatok finančných zdrojov, ale aj množstvo iných negatívnych javov, napr. kriminalita, sociálny marazmus, narušovanie rodinných väzieb a iné.

Vývoj miery nezamestnanosti obyvateľstva v okrese Bardejov od roku 2011 má klesajúci trend. Kým v spomínanom roku dosahovala 35,5 % v roku 2021 predstavovala 13,71 %. V roku 2022 tento ukazovateľ klesol na hodnotu 12,01 %, čo je dlhodobo najnižšia hodnota. Rozdielnu mieru nezamestnanosti možno pripísať aj hospodárskej kríze.

Podľa dĺžky evidencie je najväčší podiel krátkodobo nezamestnaných (čiže do 12 mesiacov), ale nepriaznivý je podiel dlhodobo nezamestnaných (viac ako 2 roky), ktorý dosahuje hodnotu 12,5%. Táto skupina obyvateľstva postupne stráca pracovné návyky, motiváciu zamestnať sa a ich uplatnenie na trhu práce je veľmi malé. Alarmujúce je tiež, že až 57,5 % nezamestnaných je vo veku nad 40 rokov a teda predstavujú rizikovú skupinu z hľadiska uplatnenia na trhu práce.

Uvedené skutočnosti poukazujú na to, že v obci je dostatočná kapacita pracovnej sily v rôznej vekovej štruktúre, avšak predovšetkým nižšej úrovne vzdelania.

2.1.5. Štruktúra podnikateľských subjektov

Poľnohospodárska výroba je značne limitovaná prírodnými podmienkami, hlavne členitosťou reliéfu, keďže podstatná časť územia je situovaná v podhorskej a horskej oblasti. Poľnohospodársky pôdny fond sa preto nedá využívať vysoko intenzívne a poľnohospodárska výroba je nákladná a neefektívna. Poľnohospodárska výroba je v obci Zlaté zastúpená hospodárskym dvorom Agrodružstva Tarnov, ktoré obhospodaruje 206 ha ornej pôdy a 488 ha trvalo trávnatých porastov. Priestory hospodárskeho dvora predstavujú 4,3 ha. Na tejto ploche sa družstvo venuje len chovu hovädzieho dobytku na mlieko (300 ks) a na mäso. V obci má zastúpenie aj SHR (samostatne hospodáriaci roľník, ktorého činnosť spočíva v chove hovädzieho dobytku na mäso, chov včiel a pestovanie poľnohospodárskych plodín.

Priemyselné subjekty sa v obci nenachádzajú.

Záujem obyvateľstva o podnikanie je malý. Podnikateľskú činnosť zastupuje Agrodružstvo Tarnov, Kamenárstvo Klimek, SHR Hirčák, Autodoprava malými autobusmi Benka Rybár, Autobusová doprava Patlevič, Nákladná doprava HOMI s.r.o. , Ťažba drevnej hmoty Vaják . V obci je evidovaných vyše 40 živnostníkov, zameraných najmä na práce na stavbách, práce s drevom, na maloobchod. Práce vykonávajú väčšinou mimo miesta trvalého bydliska. Aktivitu vyvíja aj Pozemkové spoločenstvo urbarialistov a obyvateľov obce Zlaté.

Celkovo môžeme povedať, že hospodárstvo obce zaznamenáva stagnáciu až úpadok. Program obce by mal sledovať predovšetkým podporu malým podnikateľom so zameraním na služby a remeslá s väzbou na rozširovanie bytovej výstavby.

Majetkové pomery obce nedovoľujú väčšie investície. Voľné plochy sa núkajú v areáli poľnohospodárskeho družstva, ktoré disponuje jednak voľnými budovami, ako aj voľnými plochami na výstavbu.

V roku 2020 boli v obci Zlaté Okresným úradom pozemkovým a lesným odborom v Bardejove nariadené Pozemkové úpravy tzv. komasácia. Predpokladaný termín dokončenia projektu PÚ je určený na rok 2024.

Po pozemkových úpravách vznikne nové usporiadanie pozemkov a vzniknú nové stavebné parcely pre IBV, preto sa počíta s väčším záujmom o výstavbu rodinných domov.

V súvislosti s tým bude potrebné vystaviť komplexnú infraštruktúru, rozšírenie distribučnej siete elektriny, vodovodnej siete a novú sieť miestnych prístupových komunikácií vrátane navrhovaného nového dopravného obchvatu obce.

2.1.6. Dopravná a technická vybavenosť obce

Tab. č. 4: Technická vybavenosť obce Zlaté (31.12.2021 ŠÚ SR)

Ukazovateľ	Hodnota
Pošta	áno
Káblová televízia	nie
Internet	áno
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia	nie

Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	nie
Rozvodná sieť plynu	áno
Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy - názov	12 km, Bardejov

Dopravná infraštruktúra

Obec Zlaté je charakteristická odľahlosťou od hlavných komunikačných trás, hlavne diaľnic a medzinárodných železničných tratí. Cestná sieť sa delí na cesty III. triedy a miestne komunikácie. Cesta III. triedy napája obec na cestu I. triedy E77, pričom jej dĺžka v k. ú. obce predstavuje 3,4km. Celková dĺžka miestnych komunikácií je 18 km, z toho je 11 spevnených (bezprašných). V posledných rokoch boli zrekonštruovaných 3 km miestnych komunikácií, pričom do budúcnosti sa počíta s ich opätovným poškodzovaním v súvislosti s rekonštrukciou verejného vodovodu a výstavbou kanalizácie.

Autobusové spojenie medzi obcou a Bardejovom zabezpečuje SAD Prešov. V dôsledku neefektívnosti niektorých liniek došlo k zníženiu počtu autobusových spojov v priebehu dňa, ako aj cez víkendy a sviatky. Kým na prelome rokov 2000/2001 premávalo z a do obce 26 spojov, na prelome rokov 2021/2022 to bolo už iba 17 spojov. Najviac poškodení sú občania vracajúci sa z práce v neskorých večerných hodinách, príp. tí ktorí pracujú aj cez víkendy.

Letecké ani železničné spojenie obec nemá, najbližšie letisko sa nachádza v Košiciach, resp. v Poprade. Najbližšia železničná stanica je v okresnom meste Bardejov.

Po pozemkových úpravách v rámci výstavby spoločných zariadení a opatrení je hlavnou prioritou výstavba nového cestného obchvatu obce z východnej a západnej strany, dokončenie výstavby poslednej etapy medzinárodnej cyklotrasy Bardejovské Kúpele – Krynica Zdroj, ktorá vedie z Mnichovského potoka, cez Zlaté do Sveržova. Súčasťou dopravnej infraštruktúry obce je aj výstavba novej siete miestnych komunikácií v lokalitách určených na IBV, výstavba nových mostových objektov.

2.1.7. Energetické siete

Zásobovanie pitnou vodou a kanalizácia

Obec Zlaté je zásobovaná pitnou vodou v rámci vlastnej vodovodnej siete o celkovej dĺžke 5350 m. Objem vodojemov je 200 m³. Zatiaľ čo kapacita vodných zdrojov predstavuje 4,4 l/s, reálna spotreba je 2,8 l/s. Celkovo je vodovodnou infraštruktúrou obec zabezpečená na 95 %.

Kanalizačná sieť v obci ešte nebola vybudovaná, v minulosti sa plánovalo odkanalizovanie celého mikroregiónu Horná Topľa, prioritou plánovacieho obdobia boli obce nad 2000 obyvateľov, čo obec nespĺňa.

Zásobovanie plynom a teplom

Obec je plynofikovaná, napojených je 95 % domov. Časť bytov je vykurovaná kotlami na pevné palivo (5,6 %) alebo kachľami (6,4 %). Negatívne sa to odráža zvýšeným tlakom na životné prostredie a preto za rozvojový zámer považujeme kvalitatívnu zmenu používaného paliva. V súčasnosti sa do popredia dostáva využívanie alternatívnych zdrojov energie (tepelné čerpadlá, fotovoltaika a pod.).

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je napojená na zdroj elektrickej energie z vonkajšieho elektrického vedenia (22 kV, resp. 110 kV). Elektrické káble sú vzdušne vedené na betónových stĺpoch. V obci sa nachádzajú 2 trafostanice. Rekonštrukcia elektrického vedenia prebehla v rokoch 1999-2000 a v roku 2021 v IBV Briežky prebehla ďalšia etapa rozšírenia elektrickej distribučnej siete. S rozširovaním elektrickej rozvodnej siete sa počíta najmä v súvislosti so vznikom nových stavebných obvodov po ukončení Projektu pozemkových úprav v lokalitách Kamenec a Briežky.

Verejné osvetlenie

Časť rekonštrukcie verejného osvetlenia prebehla spolu s rekonštrukciou elektrického vedenia v rokoch 1999-2000. V roku 2020 rámci rekonštrukcie verejného osvetlenia bolo realizované ďalšie rozšírenie verejného osvetlenia s osadením nových stĺpov verejného osvetlenia do časti Kamenec, kde v súčasnosti prebieha individuálna výstavba rodinných domov. Celkový stav zrekonštruovaného verejného osvetlenia je dobrý. Postupne sa vymieňajú energeticky náročné zdroje za úsporné LED svietidlá.

Tuhý komunálny odpad (TKO)

V roku 2022 sa v obci vyprodukovalo 96 ton komunálneho odpadu, pričom 42,6 ton bolo využitých. Odvoz TKO z obce zabezpečuje firma FÚRA s. r. o. Rozhanovce, podľa vopred stanoveného harmonogramu na jeden rok. Od roku 2005 sa realizuje aj separovaný zber, v rámci neho sa triedi papier, sklo, plasty, tetrapaky, kovové obaly, elektronický šrot, jedlé oleje a tuky, nebezpečný odpad. Zber týchto surovín sa uskutočňuje spoločne pre celý mikroregión Horná Topľa a zabezpečujú ho firmy FÚRA s r.o. V roku 2009 obec zaviedla zber biologicky rozložiteľného odpadu formou domáceho kompostovania. V súčasnosti každá domácnosť biologicky odpad kompostuje pri svojich rodinných domoch.

Do budúcnosti plánuje obec zefektívniť separáciu komunálneho odpadu, čo by pozitívne vplývalo na životné prostredie.

2.1.8. *Telekomunikačná a informačná infraštruktúra*

Telekomunikácie

Územie obce je z hľadiska telekomunikácií plne digitalizované. V obci sa nachádza digitálna telekomunikačná ústredňa spoločnosti Slovak Telekom a. s. , pripojená úložným optickým káblom. Ústredňa umožňuje prevádzku internetu, televízie a pevnej telefónnej linky na DSL káblovej technológii, pre rôznych operátorov. V rámci obce je rozvod miestnej telekomunikačnej siete riešený metalickým rozvodom, v kombinácii úložnej a závesnej metaliky.

V súčasnosti dochádza k odhlasovaniu pevných telefónnych staníc, čo súvisí predovšetkým s rozmachom mobilných sietí a rozširovaním pokrytia územia. V nedávnej dobe bola ukončená výstavba vysielача pre mobilnú sieť Orange na Vínnej hore, čo výrazne prispelo k zlepšeniu signálu v obci. V uvedenej lokalite je tiež umiestnený vysielач mobilného operátora Slovak Telekom, a. s. a O2.

Televízia a internet

Digitálne terestriálne DVB-T televízne vysielanie je zabezpečované spoločnosťou Towercom, a. s. z vysielача na Stebníckej Magure. V ponuke sú zadarmo: RTVS 1, 2, 24, Šport a JOJ TV, JOJ PLUS, JOJKO, WAU, TA3, TV LUX. Televíziu a internet ponúka od roku 2021 aj spoločnosť esmiti s. r. o. , na závesnej optike po stĺpoch NN infraštruktúry, v spolupráci s Východoslovenskou distribučnou, a. s. Televíziu a internet je možné zriadiť aj na DSL technológii metalickým káblom u

rôznych operátorov pôsobiacich na trhu. Príjem TV a rozhlasových signálov, vzhľadom na viaceré možnosti pripojenia na satelitnú, káblovú a internetovú technológiu je vyhovujúci.

Internet je už niekoľko rokov primárnym komunikačným médium spoločnosti a preto došlo k rýchlej integrácii tohto média do každodennej činnosti obyvateľov obce ako aj samosprávy. Obec má preto vytvorenú webovú stránku www.obeczlate.sk, ktorá je postupne kompletizovaná a aktualizovaná.

Miestny verejný rozhlas

Technický stav miestneho verejného rozhlasu a rozhlasovej ústredne je v obci veľmi dobrý, keďže v roku 2012 došlo k jeho úplnej rekonštrukcii. Slúži pre obecné oznamy, niekedy ako možnosť reklamy pre podnikateľov zvonka, ktorí ponúkajú najmä textil a poľnohospodárske produkty.

2.1.9. Sociálna infraštruktúra

Sociálne a zdravotnícke zariadenia

Obec Zlaté je zaradená z hľadiska poskytovania zdravotnej starostlivosti do strediskového regiónu okresného mesta Bardejov, v ktorom sa nachádza Nemocnica s poliklinikou. V meste Bardejov ako aj v obciach v blízkom okolí (Kružlov, Zborov, Bardejovská Nová ves) sa nachádzajú zariadenia sociálnych služieb pre seniorov, ktoré poskytujú sociálnu a zdravotnú starostlivosť občanom odkázaným na nepretržitú pomoc a starostlivosť.

Školské a predškolské zariadenia

V pôsobnosti obce Zlaté sa v súčasnosti nachádza materská škola s počtom detí 21 a základná škola pre 1. – 4. ročník s celkovým počtom 21 detí v školskom roku 2022/2023.

V roku 2004 došlo k presťahovaniu materskej školy do budovy základnej školy v dôsledku racionalizácie. Vznikla tak Základná škola s materskou školou ako samostatný právny subjekt.

Počet žiakov v oboch zariadeniach zaznamenal za posledných 10 rokov narastajúci trend. V obci zaznamenávame nárast počtu detí vo veku od 3 do 5 rokov, ktoré pre nedostatok kapacít miest v

materskej škole nemôžu byť všetky prijaté do materskej školy. V školskom roku 2023/2024 pre nedostatok kapacít miest v materskej škole nebolo vyhovené 10 žiadostiam o prijatie dieťaťa do MŠ.

Preto zriaďovateľ plánuje túto situáciu vyriešiť rozšírením kapacít materskej školy stavebnou úpravou pre vytvorenie novej triedy s počtom ďalších 20 miest.

Škola je vybavená počítačovou učebňou s 6 počítačmi a s napojením na internet. V súčasnosti jej najväčším nedostatkom školského zariadenia absencia telocvične, ktorá zanikla v dôsledku presťahovania materskej školy do týchto priestorov. V budove školy sa nachádza Školská jedáleň a Školský klub.

V rámci zníženia energetickej náročnosti budovy školy a pri súčasných vysokých cenách energií má zriaďovateľ v pláne zatepliť obvodový plášť budovy, vymeniť vykurovací zdroj čím by sa dosiahlo zníženie nákladov na celkovú prevádzku školy.

Obchodné a reštauračné zariadenia

V obci sa nachádzajú dve predajne potravín s rozšíreným sortimentom. Väčšina obyvateľov však využíva obchodné strediská v Bardejove, teda miesto kde pracujú a každodenne dochádzajú. Miestne prevádzky využívajú skôr dôchodcovia a nezamestnaní, príp. ľudia zamestnaní v obci. Z toho dôvodu nie je potrebné výrazne rozširovať sortiment predajní. Miestny hostinec bol pred 2 rokmi kvôli pandémie covid – 19 zatvorený. Prevádzka v ňom však po skončení pandémie pre ekonomickú neefektívnosť nebola obnovená.

Reštauračné služby sú poskytované v rekreačnom zariadení Floriho chata – Mníchovský potok, kde sa nachádzajú priestory s kapacitou až pre 150 stravníkov. Zariadenie vytvára podmienky na organizovanie rodinných osláv, spoločenských podujatí, seminárov, firemných akcií, školských výletov, letných táborov pre deti a pod. Rovnako atraktívnym prostredím pre organizovanie menších spoločenských akcií je Hostinec Zelnica, ktorý sa nachádza priamo v centre obce, v blízkosti obecného úradu.

Kultúrne zariadenia a kultúrno-historické pamiatky

Sieť kultúrnych zariadení v obci reprezentuje kultúrny dom, nachádzajúci sa v strede obce, ktorý slúži pre usporadúvanie rôznych spoločenských, kultúrnych a niekedy aj športových podujatí (napr. stolnotenisová liga). Medzi kultúrno-historické pamätihodnosti v obci patrí drevená zvonica z roku 1885, evanjelický a rímsko-katolícky kostol, dva poľné kríže, kaplnka pri katolíckom kostole.

V obci funguje dobrovoľný hasičský zbor, ktorý sa pravidelne zúčastňuje na hasičských súťažiach v rámci celého okresu Bardejov. Vzniklo aj špeciálne podujatie, medzinárodná nočná hasičská súťaž vo vzájomnej spolupráci Mokroluhu, Rokytova, Tarnova, Sveržova, Nižného Tvarožca a Gaboltova s centrom v obci Zlaté, pričom účastnícke družstvá sú okrem Slovenska, aj z Poľska a Čiech.

Obec ponúka aj dobré kultúrne vyžitie. Najväčším organizátor spoločenských akcií je Obecný úrad s obecným zastupiteľstvom. Počas roka sa koná mnoho kultúrnych akcií, napr. Deň obce, Nočná hasičská súťaž, poľovnícky ples, oslavy dňa matiek, dňa detí, privítanie Mikuláša, posedenia s dôchodcami a i. Komplexnejšiu ponuku kultúrneho vyžitia využívajú obyvatelia v okresnom meste Bardejov.

Športové zariadenia

Športové aktivity sú podobne ako kultúrne podujatia obľúbené miestnym obyvateľstvom. Kým v minulosti bol najžiadanejší futbal, dnes sa do popredia dostávajú aj iné športy, napr. cyklistika, bežky, lyžovanie, stolný tenis, a pod. Atraktívne sú športové súťaže, ktorých každým rokom pribúda. Z tých najpútavejších stojí za zmienku spomenúť lyžiarske - bežkárske preteky „Okolo Zlatého“ v dĺžke 15 km, ktorých sa každoročne zúčastňuje množstvo pretekárov. Ďalej sú to rôzne futbalové, stolnotenisové turnaje.

Od roku 2005 obec v spolupráci s DHZ a okolitými obcami organizuje nočnú hasičskú súťaž. O najzdatnejší hasičský zbor, ktorej sa zúčastňujú okrem hasičských družstiev zo Slovenska aj hasiči z Čiech.

2.1.10. Cestovný ruch

V k.ú. obce Zlaté sa nachádza Rekreačné zariadenie Floriho chata – Mníchovský potok vzdialené len 5 km od Bardejova, ktoré vzniklo začiatkom 80. rokov minulého storočia. K areálu je možné dostať sa lesnou cestou po odbočení z cesty I. triedy E/77 niekoľko metrov po výjazde z Bardejova smerom na Starú Ľubovňu. Spevnená, ale v havarijnom stave sa nachádzajúca cesta, ktorá spája stredisko na Mníchovskom potoku s obcou Zlaté. Cesta je súčasťou cyklotrasy Bardejovské kúpele – Krynica Zdroj (PL) . Je v pláne ju rekonštruovať, aby mohla spĺňať podmienky pre cyklistov a peších. RZ Floriho chata je v prevádzke počas celého roka. V lete poskytuje 150 lôžok v hlavnej budove alebo v chatkách, v zime je využívaná len hlavná budova s kapacitou 90 osôb. V zariadení je možnosť stravovania, k dispozícii je spoločenská miestnosť, bazén (v letnom období), volejbalové

ihrisko a tiež neďaleko sa nachádzajúci lyžiarsky vlek , ktorý potrebuje rekonštrukciu a obnovu. V súčasnosti zo štruktúry návštevníkov prevládajú organizované skupiny, najmä v podobe letných detských táborov (10 dňové) .

V lete a mimosezónne sa v okolí obce núkajú dobré podmienky pre oddychovú rekreáciu. Je tu dostatok lesov a lesných cestičiek, ktoré sú vhodné pre rekreačnú turistiku a šport, zber lesných plodov a objavovanie tajomstiev prírody. V zimnej turistickej sezóne môžu nenároční lyžiari využívať rozsiahle lúky a pasienky v okolí obce ako bežkárске trate. Pre športové akcie slúži areál futbalového ihriska nad obcou. Športový areál je potrebné zmodernizovať, aby mohol byť využívaný na rôzne športy a voľnočasové aktivity.

2.2. Analýza realizovaných opatrení

Analýza realizovaných opatrení predstavuje zmapovanie reálnych skúseností obce Zlaté pri implementovaní investičných a neinvestičných projektov **za posledných 5 rokov**. Za týmto účelom sa doteraz zrealizovali projekty.

Žiadosť obce Zlaté o dotáciu vo forme NFP však bola Ministerstvom životného prostredia SR 2- krát zamietnutá a samotná realizácia revitalizácie Zlatianskeho a Čierneho potoka sa nekonala.

- Rekonštrukcia verejného rozhlasu a rozhlasovej ústredne v roku 2012. Financované z rozpočtu obce, celkové finančné náklady 10 565 €.
- Rekonštrukcia Kultúrno - správnej budovy (KSB) obce v roku 2010. V novo vybudovanom podlaží KSB sa vytvorili priestory pre knižnicu, pamätnú izbu, zasadaciu miestnosť, posilňovňu, miestnosť pre dôchodcov a miestnosť pre záujmové združenia. Na financovaní sa podieľalo fondy EÚ, Ministerstvo pôdohospodárstva a obec. Celkové rekonštrukcia si vyžiadala finančné prostriedky vo výške 430 766 €.
- Rozšírenie športového areálu uskutočnené v roku 2012. V športovom areáli došlo k vybudovaniu prístrešku slúžiaceho k športovým a kultúrnym akciám a vybudovaniu suchých toaliet. Financované z rozpočtu obce vo výške 12 576 €.

- v roku 2018 Rekonštrukcia miestnej komunikácie financovaná z dotácie PPA Ministerstva pôdohospodárstva vrámci Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 vo výške 86 467,- eur
 - v roku 2018 Rozšírenie vodovodu a ČOV financované z dotácie PPA Ministerstva pôdohospodárstva vrámci Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 vo výške 75 723,- eur
 - V roku 2019 Modernizácia Hasičskej zbrojnice. Financované z dotácie MV SR vo výške 30 000,- eur a 4785,- eur z rozpočtu obce .
 - V roku 2019 Rekonštrukcia hygienických zariadení v ZŠ s MŠ. Projekt bol financovaný z dotácie MF SR vo výške 8 000 ,- eur a z rozpočtu obce taktiež vo výške 8 000 ,- eur.
 - V roku 2021 bol pri ZŠ s MŠ postavený drevený altánok s príspevku Urbárskej spoločnosti , z rozpočtu obce Zlaté vo výške 4850 ,- eur a dotácie, ktorú poskytla nadácia Volkswagen.
 - V rokoch 2019 – 2022 bola začatá postupná obnova verejného vodovodu, výmenou starých viac ako 50 ročných vodovodných liatinových potrubí v za 2500 m nového PE – potrubia. K obnove vodovodu patrí aj výmena armatúr vo vodojemoch. Financované z rozpočtu obce vo výške 46 508,- eur
 - V roku 2020 Rozšírenie verejného osvetlenia v lokalite IBV Kamenec a rekonštrukcia VO financované z dotácie MF SR vo výške 5 000 ,- eur a 2000 eur z rozpočtu obce.
 - V roku 2020 bol zavedený Kamerový systém na monitorovanie verejných priestranstiev obce za účelom zlepšenia bezpečnosti v obci. Financované z rozpočtu obce vo výške 5 120,- eur .
 - V rokoch 2020 – 2022 boli realizované opravy a spevnenia ciest – miestnych komunikácií.
- 2021 Spevnenie cesty ku Tvarožcu a v lokalite Kamenec , ktoré boli financované z rozpočtu obce vo výške 36 706,- eur

2022 Výstavba novej cesty v IBV Briežky v úseku 200 m a vyasfaltovanie panelovej cesty na Briežkoch v úseku 200 m financované v celkovej výške 112 903 eur z rozpočtu obce.

Z aktivít, ktoré obec realizovala počas rokov 2007- 2022 vyplýva jej zameranie na riešenie predovšetkým otázok základnej vybavenosti infraštruktúrou a občianskou vybavenosťou. Realizáciou aktivít bola dosiahnutá takmer kompletná občianska vybavenosť, čo výrazne prispelo k skvalitneniu života v obci.

Nesporne pozitívnym prínosom všetkých realizovaných aktivít je nadobudnutie skúseností manažmentu obce v oblasti prípravy, riadenia i následného vyúčtovania veľkých i menších projektov v rôznych oblastiach. Rovnako aj skúsenosti v oblasti prípravy a realizácie verejného obstarávania.

Všetky tieto aktivity sú jednoznačným prínosom pre obec a jej obyvateľov, avšak boli realizované na základe vyplývajúcich potrieb a nevyhnutnosti. Strategické plánovanie na komunálnej úrovni je v obci zatiaľ málo rozšírené. Avšak práve vypracovaný Program rozvoja obce Zlaté poukazuje na najvhodnejšie oblasti rozvoja obce, pričom stanovuje špecifické ciele, opatrenia a aktivity na ich realizáciu. Bude nevyhnutné prepojiť tento program s aktuálnymi výzvami jednotlivých riadiacich orgánov na predkladanie projektov v novom programovacom období 2023-2030 a snažiť sa v čo najväčšej miere využiť prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie a s Plánu obnovy.

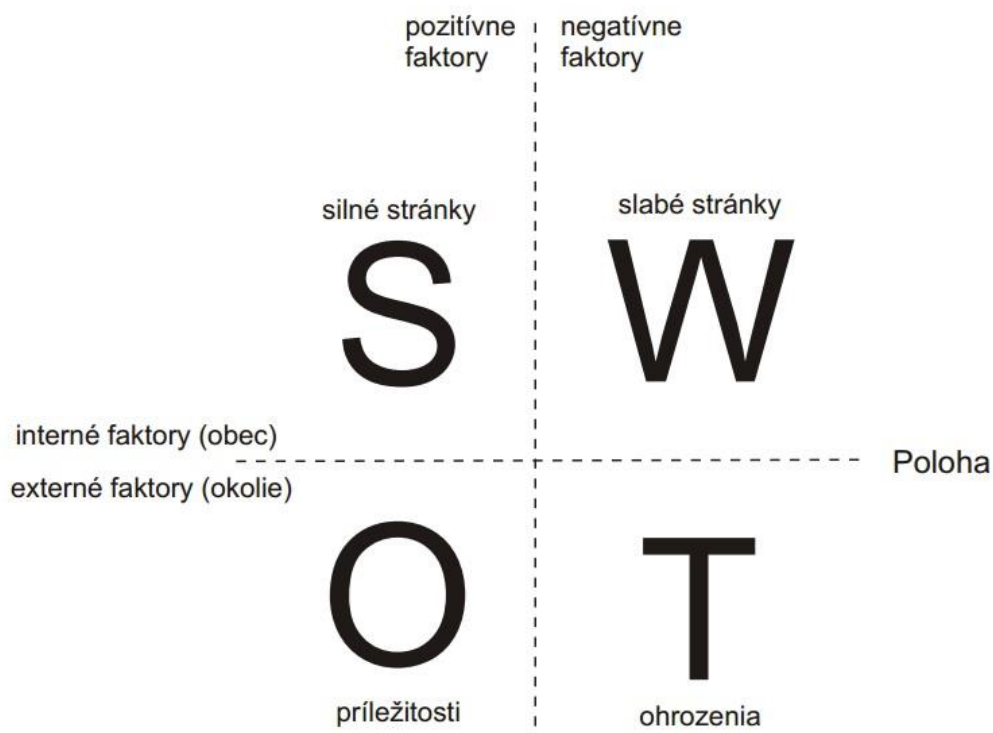
2.3. SWOT analýza

SWOT analýza poskytuje celkový pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno definovať kľúčové oblasti, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, vyvolávajúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity. Jednotlivé položky v SWOT analýze sú približne zoradené podľa dôležitosti a závažnosti (od najzávažnejších po najmenej závažné).

Obr. č.1 Princíp SWOT analýzy

2.3.1. Technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
Zrekonštruovaná prístupová komunikácia do obce v celkovej dĺžke 3,4 km	Absencia železničnej dopravy
Skúsenosti s možnosťami čerpania finančných zdrojov pri rekonštrukcii cestných komunikácií	Neúplná rekonštrukcia obecných ciest
Vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie	Nákladná údržba ciest v zimnom období
Dostatočné zdroje pitnej vody	Absencia chodníkov pozdĺž komunikácií v celej obci
Vlastné vodojemy s kapacitou 200 m ³	Absencia kanalizácie a ČOV
Existencia verejného osvetlenia	Nevyhovujúci stav verejného osvetlenia, potreba rekonštrukcie so znížením energetickej náročnosti
Kompletná plynofikácia obce	Slabý terestriálny televízny signál
Pevná telefónna sieť, optický kábel, zlepšenia pokrytia obce mobilnou sieťou T – mobile a O2	Vysoká energetická náročnosť obecných budov

Existencia verejného rozhlasu	Poškodené mosty
Existencia vysielача pre mobilnú sieť Orange s pokrytím celej obce, zlepšenia pokrytia obce mobilnou sieťou T – mobile a O2	
Prístupová komunikácia k vysielачu na Stebníckej Magure	
Zriadenie vysokorýchlostného internetu DSL	
Zrenovovaný obecný rozhlas	
Záujem o výstavbu domov a bytov zo strany občanov	
Členstvo v mikroregióne MAS Horná Topľa	
Príležitosti	Ohrozenia
Vzrastajúca aktivita v bardejovskom priemyselnom parku	Marginálna dopravná poloha
Možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ	Nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov
Vybudovanie obecnej kanalizácie a ČOV	Nedostatočná podpora obcí zo strany štátu
Rekonštrukcia mostov a lávok	Nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk
Výstavba chodníkov popri komunikáciách	
Rekonštrukcia verejného osvetlenia a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce	
Zníženie cien za využívanie internetu	
Rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí	

2.3.2. Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
----------------------	----------------------

Kompletná plynofikácia obce	Neúspešnosť projektov na rekultiváciu skládky odpadov pre nevysporiadané majetkové pomery
Prírodné bohatstvo s lesmi a pasienkami	Nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov
Veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu	Narastanie individuálnej automobilovej dopravy
Zavedený separovaný zber v obci od r. 2005	Absencia kanalizačnej siete a ČOV
Kvalitné čisté ovzdušie	Nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP
Neznečistená pôda	Nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, nízke environmentálne povedomie
Vysoká kvalita vody	Nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce aciditáciu pôdy
	Existencia čiernych skládok
	Nedostatočná úprava koryta Zlatianskeho potoka, Čierneho potoka a ďalších
Príležitosti	Ohrozenia
Zefektívnenie separovaného zberu v obci	Nárast množstva vyvázaných odpadov
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi
Možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov	Neriešenie problému existencie "čiernych skládok"
Regulácia koryta miestnych tokov	Škody na majetku v dôsledku povodní
Zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére ŽP	Nelegálne výruby lesov
Možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ	Ohrozenie kvality podzemných vôd nedostatočne utesnenými žumpami v obci
Alternatívne zdroje energie - energia biomasy, slnečná energia	
Rozvoj ekologického poľnohospodárstva	

2.3.3. Hospodársky a územný rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
Skúsenosti s čerpaním finančných zdrojov zo štátneho fondu rozvoja bývania	Stagnuje počet podnikateľov
Prítomnosť podnikateľského subjektu zameraného na kamenárstvo	Nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva
Nízke ceny stavebných pozemkov a nehnuteľností	Nedostatok pracovných príležitostí
Nízke náklady na pracovnú silu	Chýbajúce územnoplánovacie dokumenty
Existencia hospodárskeho dvora - poľnohospodárske družstvo s živočíšnou výrobou	Chátrajúci hospodársky dvor so živočíšnou výrobou
Prítomnosť podnikateľských subjektov zaoberajúcich sa poskytovaním dopravných služieb	Nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít
Výhodná geografická poloha v blízkosti okresného mesta Bardejov	Vysoká finančná záťažnosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania
Prestavba MŠ na obytný dom s 9 bytmi	Nevyhovujúci systém autobusovej dopravy
Príležitosti	Ohrozenia
Ohlásené investície do priemyselného parku v Bardejove	Slabý záujem o investovanie v regióne
Priame zahranične investície	Obmedzovanie autobusových liniek
Stabilizácia administratívy pri vstupe do podnikania	Nedostatočná spolupráca obcí pri využívaní podpory Európskej únie
Fiškálna reforma - nové zdroje do rozpočtu obce	Pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry
Využitie štrukturálnych fondov EÚ	Veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ
Zvyšovanie príťažlivosti vidieka	Neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity

Existencia opustených domov s možnosťou rekonštrukcie	Neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania
Nízka cena práce v obci a regióne	
Dostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva	
Podpora samostatne hospodáriacich	
Rozvoj environmentálne vhodných technológií	
Zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva	

2.3.4. *Kultúra a šport*

Silné stránky	Slabé stránky
Dlhoročná história a tradície obce	Nedostatok finančných prostriedkov pre usporadúvanie kultúrnych a športových akcií
Bohatá škála kultúrnych a športových akcií počas celého roka pre všetky kategórie obyvateľov	Zastaralá technika Dobrovoľného hasičského zboru
Každoročné podujatie Deň obce Zlaté	Nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a športové podujatia
Nočná hasičská súťaž v spolupráci s okolitými obcami	Nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia
Usporadúvanie akcií v MŠ a ZŠ	Málo možností pre trávenie voľného času, nedostatok ihrísk
Existencia zrekonštruovaného kultúrneho domu, izby folklóru, histórie a významných udalostí v obci	Slabá propagácia tradičných remesiel
Existencia obecnej verejnej knižnice s vyše 2000 titulmi	Neochota mládeže spolupodieľať sa na kultúrnom živote v obci
Existencia športovo-rekreačnej zóny v priestore futbalového ihriska	
Prítomnosť poľských návštevníkov na akciách v obci	

Dostatočná propagácia akcií obyvateľom prostredníctvom verejného rozhlasu	
Existencia kultúrnej pamiatky - zvonice z 19. st.	
Príležitosti	Ohrozenia
Možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ	Slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC v regióne
Obnova zanikajúcich tradícií a remesiel	Posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre
Spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí	Nezáujem obyvateľov
Podporovanie záujmových krúžkov zo strany obce	Nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov
Rozvoj sponzorovania kultúry	Nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov
Vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci	Nárast sociálnej ohrozenosti mládeže
Výstavba multifunkčného ihriska	Nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo – rekreačných objektov
	Nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry mimo obce

2.3.5. Sociálny rozvoj a ľudské zdroje

Silné stránky	Slabé stránky
Vyšší podiel detí do 16 rokov ako celoslovenský priemer	Nízky podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí

Aktívny prístup samosprávy pri zvyšovaní kvality života obyvateľov	Vysoký podiel obyvateľstva so základným, resp. stredoškolským vzdelaním bez maturity
Dobrá dostupnosť zdravotníckeho zariadenia v okresnom meste Bardejov	Klesajúci počet žiakov v ZŠ a MŠ
Existencia klubu dôchodcov	Nízka priemerná mesačná mzda
	Odliv mladých a vzdelaných ľudí mimo obec
	Nízke ambície miestneho obyvateľstva
	Negatívne sociálne javy spojené s odchádzaním mužskej časti rodín za prácou mimo obec
	Vysoká miera nezamestnanosti
	Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb
	Nedostatok priestorov na zriadenie domova sociálnych služieb
Príležitosti	Ohrozenia
Dostatočné kapacity ZŠ a MŠ	Meniaci sa charakter spoločnosti v celoslovenskom meradle s dôrazom na zmenu hodnôt
Vysoký potenciál obce v ľudských zdrojoch	Pomalšie tempo rastu životnej úrovne pôsobí demotivujúco na osobnostný rozvoj obyvateľstva
Možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ	Zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva
Finančná podpora v sociálnej oblasti zo strany štátu a VÚC	Slabšie rozvinutá mikroekonomika regiónu zapríčiňuje odliv hlavne mladej pracovnej sily
	Tolerancia spoločnosti voči domácej násilii v rodinách

2.3.6. Cestovný ruch a spolupráca

Silné stránky	Slabé stránky
----------------------	----------------------

Využitie rázovitého názvu obce Zlaté pre potreby obecného marketingu a tvorby produktu pre cestovný ruch	Nedostatočný "incoming" - aktívne vyhľadávanie budúcich návštevníkov
Členstvo v mikroregióne Horná Topľa	Zlá dopravná dostupnosť
Priaznivé klimatické a prírodné podmienky pre rozvoj CR	Nedostatočné investície do modernizácie RZ Floriho chata – Mníchovský potok
Výhodná poloha z hľadiska susedstva s Poľskou republikou	Nedostatočné prepojenie RZ Floriho chata - Mníchovský potok s Bardejovskými Kúpeľami a Bardejovom
Zaujímavé akcie	Nedostatočne využitý potenciál okolia obce pre CR
Vlastná webová stránka obce	
Dostatok propagačných materiálov o obci (letáky, perá, kľúčenky, keramika)	
Existencia RZ Floriho chata - Mníchovský potok	
Cyklotrasa Bardejov - Krynica prechádzajúca obcou	
Príležitosti	Ohrozenia
Zúročenie prihraničnej polohy obce	Dlhodobá návratnosť investícií do cestovného ruchu
Blízka poloha voči Bardejovu a Bardejovským Kúpeľom	Nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk
Vytvorenie náučného chodníka ZZ - Zlaté - Zborov	Obmedzovanie autobusových liniek
Sprístupnenie miesta ťažby zlata, vytvorenie náučného chodníka, využitie pre CR	Nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov
	Silná konkurencia územia na trhu CR

2.4. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza zo SWOT analýzy. Spresňuje smerovanie podpory na odstránenie alebo zmiernenie koherentne usporiadaných disparít s využitím faktorov rozvoja, ktoré predstavujú existujúce alebo budúce impulzy pre zmiernovanie disparít.

Disparity sú usporiadané koherentne podľa závažnosti a času potrebného na ich odstránenie.

Faktory rozvoja	Disparity
• Obec Zlaté sa nachádza 17 km od štátnej hranice s Poľskou republikou, leží v tesnej blízkosti okresného mesta Bardejov, ktoré je zapísané do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a medzinárodne významných Bardejovských Kúpeľov, čo prináša ekonomické, sociálne a kultúrne výhody • Vysoká angažovanosť obce pri získavaní finančných prostriedkov z fondov EÚ, nadácií a iných typov grantov • Orientácia aktivít obce na rozvoj cestovného ruchu prostredníctvom prepojenia na širšie koncipované regionálne projekty, vybudovanie služieb pre potreby turistického ruchu na báze podnikania • Reorientácia poľnohospodárstva na jeho ekologické a energetické formy (biomasa, rýchlorašúce dreviny, olejnaté rastliny) a na pasienkové formy chovu hospodárskych zvierat; možné zhodnocovanie bioodpadu zo živočíšnej výroby okrem tradičného hnojenia pôdy aj ako zdroj na energetické účely • Vybudovanie rybolovných zariadení • Zabezpečovanie vzdelávacích aktivít pre obyvateľov obce • Geografická poloha je veľmi výhodná aj na cezhraničnú spoluprácu a pre vzájomný sociálno-ekonomický rozvoj • Vybudovanie zariadení sociálnych služieb (komunitného centra) a poradenských služieb (informačno-poradenské centrum) • Návrat k starým remeslám (aj obyvatelia separovanej osady), vybudovanie chránených dielní • Jedinečný názov a história obce spojená s ťažbou zlata • Takmer 100% plynofikácia obce, vlastný	• Vysoká miera nezamestnanosti (hlavne dlhodobo nezamestnaní a obyvatelia nad 40 rokov) • Nedostatočná technická infraštruktúra – predovšetkým chýbajúca kanalizácia, ČOV v obci • Slabá vzdelanostná úroveň obyvateľstva (nízky podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí, vysoký podiel obyvateľov so základným a učňovským vzdelaním) • Odchod mladých vzdelaných ľudí z obce • Nedostatočné rozvinuté malé a stredné podnikanie na celom spádovom území • Majetkovo nevysporiadané pozemky • Slabá ekonomická výkonnosť v porovnaní s inými regiónmi a nedostatočný rozsah a kvalita poskytovaných služieb • Upadanie poľnohospodárstva • Slabá kúpna sila obyvateľstva • Nízka úroveň ubytovacích kapacít pre cestovný ruch • Absencia zariadení umožňujúcich rozvoj cestovného ruchu • Slabá angažovanosť obyvateľstva na rozvoji obce a prakticky nejestvujúci tretí sektor • Geografická príslušnosť obce k zaostávajúcej časti krajiny

vodovod

- Atraktivnosť obce z hľadiska bytovej výstavby, príjemné neznečistené vidiecke prostredie, ticho
- Pekné a pútavé okolie obce vhodné pre rozvoj rekreácie (šport, turistika, zber lesných plodov...)
- Aktivácia tretieho sektoru
- Angažovanosť obyvateľov na veciach verejných

3. STRATEGICKÁ ČASŤ

3.1. Strategická vízia

Obec Zlaté bude bezpečná a atraktívna rezidenčná zóna s vlastnou kultúrnou identitou, nenarušeným prírodným prostredím, komplexným technickým vybavením a občianskym vybavením, poskytujúcim obyvateľom obce základné služby pre každodenný plnohodnotný život a komfortnou dopravnou obsluhou, umožňujúcou obyvateľom obce bezproblémovú dochádzku za prácou a za službami, ktoré poskytuje mesto Bardejov.

3.1.1. *Hlavné ciele rozvoja obce Zlaté*

Na základe podrobnejšej diskusie o prioritách rozvoja obce, vygenerovaných SWOT analýzou jednotlivých funkčných zložiek územia obce, sú vyšpecifikované nasledovné hlavné ciele rozvoja obce Zlaté, ktoré nie sú bližšie časovo ohraničené:

1. Technická infraštruktúra
2. Životné prostredie
3. Hospodársky a územný rozvoj
4. Kultúra a šport
5. Sociálny rozvoj a ľudské zdroje
6. Cestovný ruch a spolupráca

3.1.2. *Špecifické ciele:*

Pre dosahovanie uvedených hlavných cieľov sú na základe analýzy súčasného stavu hospodárskeho a sociálneho rozvoja zadané tieto špecifické ciele:

Pre hlavný cieľ „technická infraštruktúra“:

- upriamiť pozornosť na rozvoj technickej infraštruktúry hlavne na rekonštrukciu už existujúcej infraštruktúry, pričom sa do budúcnosti počíta s vytváraním novej infraštruktúry (napr. výstavba splaškovej kanalizácie, výstavba chodníkov, mostov, miestnych komunikácií ...).

Pre hlavný cieľ „životné prostredie“:

- zamerať sa na dve hlavné oblasti. Do prvej spadajú priame nástroje na zvyšovanie kvality životného prostredia (napr. separácia komunálneho odpadu, likvidácia čiernych skládok,...). Do druhej patrí zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva.

Pre hlavný cieľ „hospodársky a územný rozvoj“:

- dbať so silným zreteľom na udržateľný rozvoj, vychádzajúc a akceptujúc zo strategických dokumentov. Akýkoľvek zásadný rozvoj bude prísne podliehať verejnému súhlasu občanov a plánované aktivity budú prirodzene zapadať do už existujúcich zvyklostí, prípadné nadväzovať na tradície.

Pre hlavný cieľ „kultúra a šport“:

- živý spoločenský život obce je až existenčne dôležitý aj pre udržanie tradičného vidieckeho prostredia. Integrujúca funkcia týchto aktivít má silný dopad na medziľudské vzťahy a taktiež je to veľmi funkčný nástroj pri začleňovaní nového obyvateľstva, špeciálne pri novo prisťahovaných občanoch. Kvalitná prezentácia obce formou rôznych podujatí má nezastupiteľnú úlohu pri zapájaní sa obyvateľov do spoločenského, ale aj verejného života obce.

Pre hlavný cieľ „sociálny rozvoj a ľudské zdroje“:

- zamerať sa hlavne na zlepšenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti, rozvoj vzdelávania. Víziou obce je podporiť svojich občanov a pomôcť im rozvíjať v sebe tvorivý a pracovný potenciál, zabezpečiť uspokojovanie ich potrieb a seberealizáciu. Jedným z nástrojov k tomu sú kurzy zvyšujúce ich znalosti, vedomostnú úroveň, ako aj ich kvalifikačný potenciál a ochotu úspešne sa uplatniť na trhu práce.

Pre hlavný cieľ „cestovný ruch a spolupráca“:

- úsilie obce v tejto oblasti bude smerovať do sebaurčenia pozície v rámci prírodnej zložky krajiny, formou náučno-výchovných lokalít a trás v rozmedzí vybudovania náučného chodníka, resp. zatriktívnenia existujúcich turistických cestičiek. Pod túto aktivitu bude spadať tiež hľadanie identity tvoriacich prvkov v histórii obce a ich náležité využitie pri tvorbe náučných tabúl. Dôležitou súčasťou rozvoja cestovného ruchu v obci je jej propagácia, ktorá bude realizovaná rozličnými formami.

4. IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

4.1. Opatrenia a aktivity

4.1.1. Technická infraštruktúra

Strategický zámer

Špecifický cieľ upriamený na rozvoj technickej infraštruktúry je zameraný hlavne na rekonštrukciu už existujúcej, pričom sa do budúcnosti počíta s vytváraním novej infraštruktúry (napr. výstavba splaškovej kanalizácie, výstavba chodníkov, ...).

Cieľ 1.1.	Rozvoj technickej infraštruktúry	
Opatrenie 1.1.1. Aktivity	Rekonštrukcia miestnych komunikácií Analýza súčasného stavu komunikácií Vypracovanie technickej dokumentácie Rekonštrukcia miestnych komunikácií	
Opatrenie 1.1.2. Aktivity	Výstavba miestnych komunikácií Vypracovanie technickej dokumentácie Výstavba komunikácií	
Opatrenie 1.1.3. Aktivity	Výstavba chodníkov Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu Výstavba chodníkov Výstavba odstavných plôch	
Opatrenie 1.1.4. Aktivity	Rozšírenie zastavanej časti obce vzhľadom na potenciálnu IBV Vypracovanie technickej dokumentácie Príprava pozemkov a inžinierskych sietí	
Opatrenie 1.1.5. Aktivity	Rekonštrukcia miestneho vodovodu technickej dokumentácie vodovodu	Vypracovanie Rekonštrukcia miestneho
Opatrenie 1.1.6. Aktivity	Rekonštrukcia verejného osvetlenia Vypracovanie technickej dokumentácie Rekonštrukcia verejného osvetlenia	
Opatrenie 1.1.7. Aktivity	Výstavba splaškovej kanalizácie Vypracovanie technickej dokumentácie Výstavba kanalizácie	
Opatrenie 1.1.8. Aktivity	Výstavba ČOV Spracovanie technickej dokumentácie Výstavba ČOV Napojenie kanalizačnej siete na ČOV	
Opatrenie 1.1.9. Aktivity	Regulácia korýt miestnych potokov – Zlatianský potok, Čierny potok Analýza súčasného stavu Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu Spevnenie a regulácia korýt miestnych potokov	
Opatrenie 1.1.10. Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia odvodňovacích kanálov popri miestnych komunikáciách Analýza súčasného stavu Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu Výstavba a rekonštrukcia kanálov	
Opatrenie	Výstavba a rekonštrukcia mostov a lávok	

1.1.11. Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu Rekonštrukcia mostov a lávok Výstavba nového mosta
Opatrenie 1.1.12. Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovísk Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu Rekonštrukcia futbalového ihriska Výstavba multifunkčného ihriska
Opatrenie 1.1.13. Aktivity	Rekonštrukcia budovy školy Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu Rozšírenie kapacít Materskej školy Zateplenie budovy školy Výmena tepelného zdroja, elektroinštalácie, fotovoltaiky
Opatrenie 1.1.14. Aktivity	Rekonštrukcia budovy v centre obce Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu Prestavba na komunitné centrum a denný stacionár

4.1.2. Životné prostredie

Strategický zámer

Špecifický cieľ Životné prostredie je zameraný na dve hlavné oblasti. Do prvej spadajú priame nástroje na zvyšovanie kvality životného prostredia (napr. separácia komunálneho odpadu, likvidácia čiernych skládok, verejné kompostovisko,...); tieto aktivity si vyžadujú väčšie investičné prostriedky ako aj viac času a energie pri ich realizácii. Do druhej patrí zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva. Táto kategória je najdostupnejší špecifický cieľ rozvoja obce a často krát sa jeho plnenie zaobíde bez veľkých finančných požiadaviek, ako aj bez zdĺhavých formálnych byrokratických postupov. Edukácia obyvateľstva má viesť k tomu, aby si ľudia sami uvedomili krehkosť a vzácnosť prostredia, v ktorom žijú a uvedomovali si dopady na vlastné zdravie pri porušovaní základných princípov ochrany prírody.

Cieľ 2.1.	Ochrana životného prostredia
Opatrenie 2.1.1. Aktivity	Znižovanie podielu skladkovanej časti komunálnych odpadov Zvýšenie environmentálneho povedomia ľudí Zabezpečenie veľkorozmerných zberných kontajnerov Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov
Opatrenie 2.1.2. Aktivity	Zabezpečenie efektívnej separácie komunálneho odpadu Motivovanie obyvateľov k separácii odpadov Zabezpečenie požadovaných podmienok pre efektívnu realizáciu separovaného zberu
Opatrenie 2.1.3. Aktivity	Zabezpečenie likvidácie čiernych skládok v obci Lokalizácia čiernych skládok Likvidácia skládok Rekultivácia skládok
Opatrenie 2.1.4. Aktivity	Zabezpečiť výstavbu kanaliz. siete a výstavbu čistiare odpad. vôd Výstavba kanalizačnej siete Výstavba ČOV Napojenie domácnosti
Opatrenie 2.1.5. Aktivity	Zabezpečenie dostatku kvalitnej pitnej vody, minimalizovanie strát vo vodovodných sieťach Analýza existujúcej vodovodnej siete Monitoring vodovodnej siete Spracovanie projektovej dokumentácie Realizácia nápravných opatrení
Opatrenie 2.1.6. Aktivity	Zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti. Obmedzenie spaľovania fosílnych palív na alternatívne zdroje vykurovania
	Prechod
Opatrenie 2.1.7. Aktivity	Revitalizácia korýt miestnych potokov – Zlatiansky potok, Čierny potok, Analýza súčasného stavu Vypracovanie technickej dokumentácie Spevnenie svahov a revitalizácia korýt miestnych potokov
Opatrenie 2.1.8. Aktivity	Vodozádržné opatrenie Analýza súčasného stavu Vypracovanie technickej dokumentácie Vybudovanie vodnej nádrže (polder)
Cieľ 2.2.	Environmentálna edukácia obyvateľov

Opatrenie 2.2.1.	Realizácia programov na podporu zvyšovania environmentálneho povedomia obyvateľov
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít Zabezpečenie priestorov Realizácia programov
Opatrenie 2.2.2.	Aktivity zamerané na revitalizáciu životného prostredia v obci a jej okolí
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít Zabezpečenie finančných prostriedkov Realizácia aktivít

4.1.3. Hospodársky a územný rozvoj

Strategický zámer

Obec Zlaté si za špecifický cieľ zaumieňuje hospodársky a územný rozvoj so silným zreteľom na trvalo udržateľný rozvoj, vychádzajúc a akceptujúc zo strategických dokumentov. Akýkoľvek zásadný rozvoj bude prísne podliehať verejnému súhlasu občanov a plánované aktivity budú prirodzene zapadať do už existujúcich zvyklostí, prípadné nadväzovať na tradície.

Cieľ 3.1.	Zabezpečenie podpornej rozvojovej dokumentácie obce
Opatrenie 3.1.1.	Spracovanie územného plánu obce
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie Vypracovanie dokumentácie územného plánu obce
Opatrenie 3.1.2.	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o

Aktivity	možnostiach podpory zo strany obce, VÚC, štátu, EÚ, ... Vypracovanie analýzy možností rozvoja podnikateľských aktivít v obci Analýza a priebežná aktualizácia verejných výdavkových programov pre podporu podnikania Prezentácia foriem podpory podnikateľských subjektov zo strany obce
Opatrenie 3.1.3. Aktivity	Analýza nedoriešených vlastníckych vzťahov Personálne a finančné zabezpečenie Vypracovanie analýzy nedoriešených vlastníckych vzťahov
Cieľ 3.2.	Zabezpečenie aktívnej činnosti samosprávy pri územnom rozvoji obce
Opatrenie 3.2.1. Aktivity	Investície do materiálno-technickej základne školskej infraštruktúry Vypracovanie projektovej dokumentácie Modernizácia materiálno-technickej základne školskej infraštruktúry
Opatrenie 3.2.2. Aktivity	Modernizácia vnútorného vybavenia Základnej školy a Materskej školy Výber dodávateľa Nákup zariadení Rozšírenie kapacít materskej školy vybudovaním novej triedy
Opatrenie 3.2.3. Aktivity	Výstavba športového ihriska v centre obce Vypracovanie podnikateľského plánu Vypracovanie technickej dokumentácie Príprava pozemku Výstavba areálu multifunkčného ihriska
Opatrenie 3.2.4. Aktivity	Nadviazanie družby s obcami na Slovensku a/alebo v Poľsku a/alebo v Českej republike Nadviazanie kontaktov s obcami na Slovensku a/alebo v Poľsku a/alebo v Českej republike Realizácia vzájomnej spolupráce a spoločných aktivít
Opatrenie 3.2.5. Aktivity	Podpora výstavby v nových stavebných lokalitách Vyčlenenie nových stavebných obvodov Výstavba technickej infraštruktúry Spracovanie koncepcie pre bytovú výstavbu Prezentácia vhodných lokalít pre potenciálnych záujemcov
Opatrenie 3.2.6. Aktivity	Rekonštrukcia športového areálu v priestore futbalového ihriska Spracovanie technickej dokumentácie Rekonštrukcia športového areálu
Opatrenie 3.2.7. Aktivity	Obnova a budovanie nových parkov a oddychových zón Analýza súčasného stavu a výber nových lokalít Spracovanie technickej dokumentácie Obnova a budovanie parkov a oddychových zón Lesopark

Opatrenie 3.2.8.	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce
Aktivity	Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít obcou Spracovanie podnikateľského zámeru obce Príprava podmienok pre založenie podnikateľského subjektu Založenie podnikateľského subjektu

4.1.4. Kultúra a šport

Strategický zámer

V dnešnej dobe hlbokého individualizmu a odcudzovania sa je kultúra a živý spoločenský život obce až existenčne dôležitý aj pre udržanie tradičného vidieckeho prostredia. Integrujúca funkcia týchto aktivít má silný dopad na medzil'udské vzťahy a taktiež je to veľmi funkčný nástroj pri začleňovaní nového obyvateľstva, špeciálne pri novopristaňovaných občanoch. Kvalitná prezentácia obce formou rôznych podujatí má nezastupiteľnú úlohu pri zapájaní sa obyvateľov do spoločenského, ale aj verejného života obce. Kultúra ako identitotvorný prvok obce je v obci Zlaté jednou z hlavných priorít. Obec Zlaté má vysoký štandard kvality aj početnosti spoločenských udalostí počas roka.

Cieľ 4.1.	Zabezpečenie aktívnej činnosti samosprávy
-----------	---

Opatrenie 4.1.1. Aktivity	Realizácia poznávacích, športových a kultúrnych aktivít Vypracovanie podnikateľského plánu Zabezpečenie personálnych a materiálnych kapacít Uskutočnenie marketingových aktivít
Opatrenie 4.1.2. Aktivity	Plán pravidelných spoločenských, kultúrnych a športových akcií Analýza súčasného stavu realizovaných akcií Vypracovanie plánu spoločenských, kultúrnych a športových akcií
Opatrenie 4.1.3. Aktivity	Organizovanie pravidelných kultúrnych a športových podujatí obce Personálne a materiálne zabezpečenie Organizovanie podujatí
Opatrenie 4.1.4. Aktivity	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu života obyvateľov v obci Výber vhodných objektov Vysporiadanie vlastníckych vzťahov Rekonštrukcia a vybavenie expozície
Opatrenie 4.1.5. Aktivity	Zabezpečenie a rozvoj tradícií (divadlo, ľudový spev a tanec, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov
Opatrenie 4.1.6. Aktivity	Vybudovanie turistických trás s využitím historického aj prírodného bohatstva Zabezpečenie personálnych kapacít Spracovanie technickej dokumentácie Realizácia výstavby
Opatrenie 4.1.7. Aktivity	Spracovať komplexný informačný bulletin o minulosti, súčasnosti a budúcnosti obce pre subjekty cestovného ruchu Personálne a finančné zabezpečenie Spracovanie bulletinu
Opatrenie 4.1.8. Aktivity	Podpora talentovanej mládeže Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia
Opatrenie 4.2.9. Aktivity	Vybudovanie cyklotrás v okolí obce s prepojením na objekty cestovného ruchu Vypracovanie technickej dokumentácie Výstavba cyklotrás
Opatrenie 4.2.10. Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu Zabezpečenie personálnych kapacít Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia

4.1.5. Sociálny rozvoj a ľudské zdroje

Strategický zámer

Špecifický cieľ Sociálny rozvoj a ľudské zdroje je zameraný hlavne na zlepšenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti, rozvoj vzdelávania. Víziou obce je podporiť svojich občanov a pomôcť im rozvíjať v sebe tvorivý a pracovný potenciál, zabezpečiť uspokojovanie ich potrieb a seberealizáciu. Jedným z nástrojov k tomu sú kurzy zvyšujúce ich znalosti, vedomostnú úroveň, ako aj ich kvalifikačný potenciál a ochotu úspešne sa uplatniť na trhu práce.

Cieľ 5.1.	Zlepšenie sociálnej, zdravotnej starostlivosti, rozvoj vzdelávania
Opatrenie 5.1.1 Aktivity	Terénna sociálna práca Realizácia programov na podporu sociálnej inklúzie osôb ohrozených sociálnym vylúčením . Zabezpečenie personálnych kapacít a priestorov
Opatrenie 5.1.2 Aktivity	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a sociálne odkázaných Zabezpečenie priestorov Obstaranie vnútorného vybavenia
Cieľ 5.2.	Rozvoj ľudských zdrojov
Opatrenie 5.2.1. Aktivity	Realizácia programov na podporu pracovného uplatnenia dlhodobo nezamestnaných a iných znevýhodnených skupín trhu práce Zabezpečenie personálnych kapacít Zabezpečenie priestorov
Opatrenie 5.2.2. Aktivity	Aktivity na zlepšenie jazykových schopností obyvateľov obce Zabezpečenie personálnych kapacít Zabezpečenie priestorov
Opatrenie 5.2.3. Aktivity	Realizácia vzdelávacích programov zameraných na podporu podnikania, najmä v oblasti vidieckej turistiky a agroturistiky Zabezpečenie personálnych kapacít Zabezpečenie priestorov

4.1.6. Cestovný ruch a spolupráca

Strategický zámer

Základ cestovného ruchu v obci musí vychádzať zo spokojnosti miestneho obyvateľstva so spoločenským životom v obci. Pri rozvoji cestovného ruchu si treba uvedomiť, že prináša nie len pozitívum, ale aj rôzne riziká väčšej, či menšej mierky. V prostredí vidieckej obce, kde miestne obyvateľstvo nie je moc zvyknuté na cudzincov prichádzajúcich za účelom cestovného ruchu, môže mať jeho rozvoj negatívny dopad na atmosféru v obci. Z tohto tvrdenia treba vychádzať pri jeho rozvoji a zamerať sa hlavne na prirodzené atraktivity regiónu, ktoré podčiarkujú špecifiká obce. Tieto produkty sa stávajú lákadlom pre miestne obyvateľstvo, no pritom ponúkajú relax a poučenie aj pre návštevníkov.

Úsilie obce v tejto oblasti bude smerovať do sebaurčenia pozície v rámci prírodnej zložky krajiny, formou náučno-výchovných lokalít a trás v rozmedzí vybudovania náučného chodníka, resp. zatraktívnenia existujúcich turistických cestičiek. Pod túto aktivitu bude spadať tiež hľadanie identitu tvoriacich prvkov v histórii obce a ich náležité zužitkovanie pri tvorbe náučných tabúl. Dôležitou súčasťou rozvoja cestovného ruchu v obci je jej propagácia, ktorá bude realizovaná rozličnými formami.

Cieľ 6.1.	Zintenzívnenie možných druhov spolupráce
Opatrenie 6.1.1. Aktivity	Nadviazanie družby s obcami na Slovensku a/alebo v Poľsku a/alebo v Českej republike Vyhľadanie potenciálnych obcí pre nadviazanie družby Nadviazanie družby
Opatrenie 6.1.2. Aktivity	Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce Vypracovanie analýzy možností cezhraničnej spolupráce Personálne a finančné zabezpečenie Realizácia cezhraničnej spolupráce
Opatrenie 6.1.3. Aktivity	Rozvíjanie spolupráce v rámci Mikroregiónu Horná Topľa a MAS Horná Topľa – tvorba koncepcie IS Vypracovanie analýzy možností spolupráce a finančné zabezpečenie Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce
Cieľ 6.2.	Propagácia obce
Opatrenie 6.2.1. Aktivity	Systém informačných a navigačných tabúl Návrh vizuálnej aj obsahovej stránky tabúl

	Výber lokalít na ich umiestnenie Lokalizácia tabúl'
Opatrenie 6.2.2. Aktivity	Rozvoj webovej stránky obce Finančné zabezpečenie Obsahová analýza webovej stránky Pravidelná aktualizácia webovej stránky
Opatrenie 6.2.3. Aktivity	Vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci Finančné zabezpečenie Obsahová analýza materiálov Spracovanie multimediálnych propagačných materiálov
Cieľ 6.3.	Rozvoj podmienok a možností pre cestovný ruch
Opatrenie 6.3.1. Aktivity	Realizácia systému poznávacích, športových a kultúrnych pobytov Vypracovanie podnikateľského plánu Zabezpečenie personálnych a materiálnych kapacít Uskutočnenie marketingových aktivít
Opatrenie 6.3.2. Aktivity	Vytvorenie ponuky ubytovacích a stravovacích zariadení CR Výber vhodných lokalít pre výstavbu alebo priestorov Zabezpečenie finančných prostriedkov Vytvorenie ponuky ubytovacích a stravovacích zariadení
Opatrenie 6.3.3. Aktivity	Spracovanie koncepcie rozvoja agroturistiky (s väzbou na mikroregión) Zabezpečenie personálnych kapacít analýzy možností rozvoja agroturistiky rozvoja
Opatrenie 6.1.4. Aktivity	Organizovanie pravidelných kultúrnych a športových podujatí obce – Deň obce, Nočná hasičská súťaž, Cyklopreteky... Personálne, materiálne a finančné zabezpečenie
Opatrenie 6.1.5. Aktivity	Vybudovanie turistických trás s využitím historického aj prírodného bohatstva Zabezpečenie personálnych kapacít Spracovanie technickej dokumentácie Realizácia výstavby
Opatrenie 6.1.6. Aktivity	Vybudovanie náučného chodníka „Havírske diery“ Vypracovanie technickej dokumentácie, návrh informačných tabúl' Výstavba náučného chodníka

4.2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Obsahom tejto časti je stanovenie úloh organizačným štruktúram pre efektívnu realizáciu programu. Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých cieľov, opatrení, návrhov projektov je určená pracovnej skupine pre implementáciu Programu rozvoja. Každý projekt má stanoveného garanta (subjekt zodpovedný za realizáciu), prípadne aj spolupracujúce subjekty a projektový realizačný tím. To znamená, že úlohou pracovnej skupiny nebude priamo realizovať jednotlivé projekty, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že garantom väčšiny projektov je obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

Je vhodné, aby spomínané ročné operatívne plány, ktoré by podrobne definovali konkrétne projekty a kroky pri ich realizácii v danom roku, boli tiež v kompetencii pracovnej skupiny pre implementáciu Programu rozvoja. To je obzvlášť vhodné v prípade viacročných projektov. V rámci možností bude skupina koordinovať obecné zámery so zámermi podnikateľského sektoru.

Pri realizácii konkrétneho projektu je dôležité jednoznačné rozdelenie úloh a kompetencií u členov projektového realizačného tímu a jeho usmerňovanie pracovnou skupinou pre implementáciu.

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných regionálnych štruktúr – krajského samosprávneho orgánu a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Je vhodné využiť aj skúsenosti odborných inštitúcií a poradenských a konzultačných centier.

V procese realizácie Programu rozvoja sa predpokladá účasť viacerých zložiek:

Obecná samospráva

Obecná samospráva zohrá kľúčovú koordinačnú úlohu pri realizácii zámerov definovaných v tomto dokumente. Obecná samospráva iniciuje prípravu projektov u pracovnej skupiny pre implementáciu Programu rozvoja. Rovnako bude spolupracovať na príprave žiadostí o poskytnutie finančnej pomoci z fondov Európskej únie, ministerstiev, nadácií a pod. Zabezpečí finančné krytie podielového financovania z vlastných zdrojov. Vybuduje si úzky vzťah ku tretiemu sektoru ako ku partnerovi pri presadzovaní projektov. Všetomžne podporí vybudovanie a činnosť štruktúr komunitnej spolupráce.

Podnikateľský sektor

Predpokladá sa podpora všetkých iniciatív v súkromnom podnikaní, ktorých výsledkom bude rast hospodárstva obce, zvýšenie zamestnanosti a zlepšenie sociálnej situácie. Obec bude úzko

spolupracovať hlavne s dvoma najväčšími podnikateľskými subjektami v obci pri získavaní prostriedkov pre rozvoj ekologického poľnohospodárstva, rozvoj základne a infraštruktúry pre turistický ruch a vidiecky turizmus.

Tretí sektor

Jeho aktivácia a rozvoj je nevyhnutným predpokladom obecného rozvoja a naplnenia zámerov definovaných v tomto dokumente. Predpokladá sa založenie viacerých neziskových subjektov tretieho sektora na rozličných bázach (spoločensko-prospešnej, týkajúcej sa inklúzie...), prípadne ako záujmové združenia v kultúrnej a inej záujmovej oblasti. Predpokladom zapojenia sa týchto subjektov je ich spolupráca s obecným zastupiteľstvom a vzájomná koordinácia postupov.

Komunitná spolupráca

Komunitná spolupráca vychádza z potreby obce zriadiť komunitné centrum. Predpokladá sa vybudovanie štruktúr komunitnej spolupráce (možno formou občianskeho združenia) a ich zapojenie do realizácie projektov určených na riešenie problémov vylúčených komunít a do celoobecných aktivít.

5. FINANČNÉ ZABEZPEČENIE

Jednotlivé aktivity, prijaté v rámci Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlaté na roky 2023 – 2030, budú zabezpečované:

- z obecného rozpočtu, schváleného Obecným zastupiteľstvom Zlaté
- z rozpočtu PSK, schváleného Zastupiteľstvom PSK
- z rozpočtu Správcov technickej infraštruktúry po dohode s obcou Zlaté
- z rozpočtu súkromných investorov po dohode s obcou Zlaté
- z finančných prostriedkov získaných z fondov Európskej únie
- zo finančných prostriedkov získaných zo štátneho rozpočtu
- z iných zdrojov

5.1. Monitorovanie a hodnotenie

Súčasťou navrhovaného organizačného zabezpečenia je aj špecifikácia úloh pre monitorovanie a hodnotenie.

Pracovná skupina pre implementáciu Programu rozvoja by okrem úlohy „transformovať strategickú víziu a ciele na skutočnosť“ mala plniť aj monitorovaciu úlohu. Jej náplňou bude sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov) a požiadavky celospoločenské. Na základe zistených skutočností je potom potrebné prehodnotiť aktuálnosť strategických cieľov, prípadne ich pozmeniť, tak ako o tom bolo hovorené v úvode. Obdobne by sa mal aktualizovať aj katalóg návrhov projektov – úspešne završené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektami, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Špeciálnym nástrojom pre uskutočňovanie monitoringu sú kvantitatívne indikátory úspešnosti projektu, ktoré pomôžu odpovedať na otázku „či sa darí dosahovať to, čo sme si stanovili, či postupujeme správnym smerom“.

Pracovná skupina pre implementáciu a monitoring by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie programu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili plánované zmeny v programe.

Odporúčané zloženie pracovnej skupiny:

- starosta obce,
- poslanci obecného zastupiteľstva,
- zástupca relevantného podnikateľského subjektu,
- zainteresovaní obyvatelia (ktorí deklarovali záujem participovať v skupine), najmä na báze komunitnej spolupráce
- trvalý odborný spolupracovník pre projektovú činnosť obce.

Monitoring pri realizácii konkrétnych projektov môže byť v kompetencii pracovnej skupiny alebo v kompetencii členov realizačného tímu projektu. Výstupom procesu monitorovania sú monitorovacie správy.

Monitorovanie realizujú aj príslušné externé orgány:

predmetom monitorovania je žiadosť o poskytnutie NFP, monitorovacia správa projektu predkladaná príjemcom pomoci a žiadosti o prostriedky vrátane zúčtovacích dokladov.

6. ZÁVER

Strategický program rozvoja obce Zlaté je živým dokumentom. Realizácia musí byť dôsledne sledovaná a plán musí byť podľa potreby doplňovaný a upravovaný.

PR obce Zlaté je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

Hlavným cieľom tohto dokumentu je zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť obce, najmä vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí, presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja.

Predmetný PROGRAM ROZVOJA OBCE ZLATÉ bol ***schválený*** na zasadnutí obecného zastupiteľstva

dňa **27.7.2023** Uznesením č. **60 /2023**

V Zlatom 27.júla 2023